

# Prieskumné stanovisko Mapovanie vnútorných a vonkajších politik EÚ prijaté väčšinou

Na 519. plenárnom zasadnutí Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, ktoré sa konalo 21. septembra 2016, bolo prijaté prieskumné stanovisko Trvalo udržateľný rozvoj: Mapovanie vnútorných a vonkajších politik EÚ (prieskumné stanovisko na žiadosť Európskej komisie). Toto stanovisko vypracovali dvaja spravodajcovia, spravodajca: Ioannis VARDAKASTANIS (člen skupiny III iné záujmy z Grécka) a pomocná spravodajkyňa Jarmila DUBRAVSKÁ (členka skupiny I zo Slovenska). Stanovisko bude publikované v Úradnom vestníku.

Zo záverov vyberáme:

EÚ čelí zásadným politickým, sociálnym, hospodárskym a štrukturálnym výzvam vo všetkých odvetviach hospodárstva a spoločnosti. Nerovnosti, nezamestnanosť, a to najmä nezamestnanosť mladých ľudí, spoločenské vylúčenie a chudoba, rodové nerovnosti, diskriminácia a marginalizácia zraniteľných skupín európskej spoločnosti narúšajú základy samotnej EÚ. Finančná kríza v mnohých členských štátoch tento problém ešte viac prehĺbila a zmenila sa na krízu ľudských a sociálnych práv.

Program OSN do roku 2030 by sa mal zmeniť na aktívny, transformačný a pozitívny príbeh Európy. Tento proces pritom musí vychádzať zo silnej politickej vôle a odhodlania vytvoriť trvalo udržateľnú Európsku úniu tým, že naše hospodárstva budeme viesť smerom k odolnému a konkurencieschopnému, nízkouhlíkovému a sociálne inkluzívnemu vývoju s efektívnym využívaním zdrojov. Tento strategický zámer by taktiež pomohol prekonať nedostatok dôvery občanov EÚ v projekt EÚ a najmä by preň zabezpečil podporu mladých ľudí. EÚ by mala program OSN do roku 2030 využívať týmto spôsobom, aby občanom EÚ predstavila novú víziu Európy: sociálnu zmluvu 21. storočia.

EHSV vyjadruje poľutovanie nad tým, že európska stratégia udržateľnosti z roku 2001 bola zo strany Komisie pod vedením predsedu Barrosa marginalizovaná a k jej oživeniu nedošlo ani za predsedu Junckera. Vyzýva na preklenujúcu a integrovanú stratégiu pre trvalo udržateľnú Európu do roku a po roku 2030, v rámci ktorej by sa zabezpečil potrebný dlhodobý horizont, politická koordinácia a súdržnosť v záujme vykonávania programu 2030.

Nevyhnutným krokom je mapovanie vnútorných a vonkajších politik EÚ zo strany Komisie v súlade so 17 cieľmi trvalo udržateľného rozvoja. EHSV vyzýva Komisiu, aby mapovanie doplnila o podrobnú analýzu nedostatkov, pokiaľ ide o 17 cieľov trvalo udržateľného rozvoja, s cieľom identifikovať oblasti, kde by EÚ mala vopred a okamžite konať.

EHSV identifikoval kľúčové politické oblasti uvedené ďalej, ktoré sú základom transformácie smerom k trvalo udržateľnému rozvoju, a odporúča Komisii, aby vypracovala vhodné hlavné iniciatívy vrátane transparentných akčných plánov a mílnikov s ohľadom na odporúčania uvedené v bode 4.3 tohto stanoviska:

- spravodlivý prechod k nízkouhlíkovému a obehovému hospodárstvu a hospodárstvu spoločného využívania zdrojov;
- prechod k sociálne inkluzívnej spoločnosti a hospodárstvu – k zabezpečeniu dôstojnej práce a ľudských práv;
- prechod k udržateľnej výrobe a spotrebe potravín;
- investovanie do inovácií a dlhodobej modernizácie infraštruktúry a podpora udržateľného podnikania;

- umožnenie fungovania obchodu v prospech globálneho udržateľného rozvoja.

EHSV vyzýva Komisiu, aby ciele udržateľného rozvoja začlenila do všetkých príslušných politík. Na tento účel by sa mali využiť preskúmania v polovici obdobia, ktoré sa majú uskutočňovať v rokoch 2014 až 2020. Vynikajúcou príležitosťou na úplné začlenenie cieľov trvalo udržateľného rozvoja do programov výdavkov EÚ budú taktiež nasledujúce obdobia viacročného finančného rámca.

EHSV žiada Komisiu, aby posúdila a zlepšila koordináciu horizontálnych a vertikálnych politík s cieľom efektívne vykonávať program OSN do roku 2030. Lepšia správa a riadenie sú kľúčovým prvkom pri zabezpečovaní trvalo udržateľného rozvoja. Európsky semester by sa mal rozvinúť do primeraného rámca správy a riadenia vertikálnej koordinácie vykonávania cieľov udržateľného rozvoja s členskými štátmi. EHSV zdôrazňuje, že účasť, transparentnosť, monitorovanie a kontrola, zodpovednosť a zapojenie občanov by mali patriť medzi hlavné znaky a charakteristiky lepšej správy a riadenia.